

Sygn. akt III AUa 123/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Marek Procek (spr.)
Sędziowie	SSA Jolanta Pietrzak SSA Tadeusz Szweda
Protokolant	Elżbieta Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2018r. w Katowicach

sprawy z odwołania K. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o emeryturę pomostową

na skutek apelacji ubezpieczonego K. B.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach

z dnia 31 października 2017r. sygn. akt VIII U 694/17

oddala apelację.

/-/SSA J.Pietrzak /-/SSA M.Procek /-/SSA T.Szweda

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 123/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 31 października 2017r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach oddalił odwołania ubezpieczonego K. B.

od decyzji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia

2 marca 2017r. oraz z dnia 29 maja 2017r. odmawiających prawa do emerytury pomostowej, określonej przepisami ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych

(t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 664 - zwanej dalej u.e.p.), odstępując od obciążania ubezpieczonego kosztami zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczony K. B., urodzony (...), legitymuje się co najmniej 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

W okresie od 6 marca 1978r. do 31 października 1994r. ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) w P. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku palacza kotłów przemysłowych na powierzchni, po czym otrzymał świadectwo pracy w szczególnych warunkach, gdyż wykonywana przez niego praca była pracą wskazaną pod poz. 1, działu XIV, wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

W opisanym okresie ubezpieczony obsługiwał urządzenia kotłowe, będąc odpowiedzialnym za parametry pracy kotłów rusztowych z ręczną obsługą. W kotłach tych palił się węgiel i muł, który był tam dostarczany ze specjalnych zbiorników, poprzez pionowe zsypy. Ubezpieczony otwierał klapy przy zsypach oraz nawęglął. Ponadto kontrolował pracę spalania na ruszcie. W razie potrzeby, rozgarniał materiał opałowy, wysypywał żużel i popiół.

W całym okresie zatrudnienia ubezpieczony nie pracował bezpośrednio przy sterowaniu blokami energetycznymi wytwarzającymi energię elektryczną lub ciepłą. Co do zasady pracował w systemie ośmiogodzinnym, aczkolwiek zdarzało się, że pracował po dwanaście godzin dziennie. Z tytułu zatrudnienia otrzymywał specjalny dodatek za pracę w warunkach szczególnych oraz mleko.

Natomiast w okresie od 20 września 2010r. do 31 grudnia 2010r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku palacza w D.

Sp. z o.o. w Z.. Wykonywana wówczas przez niego praca nie była pracą w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu załącznika 1 lub 2 ustawy o emeryturach pomostowych. Z tego tytułu pracodawca, jako płatnik składnik, nie przesłał do organu rentowego druku ZUS ZSWA, a więc informacji o pracowniku, za którego byłby zobowiązany opłacić składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych.

W tym okresie zatrudnienia ubezpieczony wykonywał czynności o podobnym charakterze, jak podczas pracy w KWK (...) w P., jednakże zajmował się obsługą znacznie mniejszych kotłów. Ponadto dokonywał nawęglania, odżużlenia oraz obsługiwał wymienniki.

W dniu 21 stycznia 2016r. ubezpieczony wniósł o przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

Zaskarżonymi decyzjami z dnia 2 marca 2017r. oraz z dnia 29 maja 2017r. organ rentowy odmówił przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej, wobec niespełnienia przez niego przesłanek z art. 4 u.e.p., a także z art. 4 w zw. z art. 49 u.e.p.

Oceniając żądanie odwołującego się, Sąd Okręgowy przywołał treść art. 4 u.e.p., twierdząc, iż ubezpieczony bezspornie spełnia przesłanki wymienione w art. 4 pkt 1-5

oraz 7 u.e.p. Nie ulega wątpliwości także, iż w okresie zatrudnienia w KWK (...)

w P. od dnia 6 marca 1978r. do dnia 31 października 1994r.

na stanowisku palacza kotłów przemysłowych na powierzchni, wnioskodawca wykonywał pracę wskazaną pod poz. 1, działu XIV, wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., nr 8, poz. 43),

a więc pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy z dnia

17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017r. poz. 1383 - dalej jako ustawa emerytalna).

Jednocześnie jednak Sąd ten zwrócił uwagę, że art. 4 pkt. 6 u.e.p. wymaga nadto, aby ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej u.e.p., zaś ubezpieczony nie przedłożył żadnego dokumentu potwierdzającego fakt wykonywania przez niego tego rodzaju pracy. Sąd Okręgowy wskazał przy tym, iż przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o.

w Z. (w której to ubezpieczony pracował od 20 września 2010r. do 31 grudnia 2010r.

w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku palacza), w piśmie z dnia 29 sierpnia 2017r. nie tylko zaznaczyło, że nie złożyło do organu rentowego druku ZUS ZSWA w celu zgłoszenia okresów pracy, w których ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, ale i wprost wskazało, że wykonywana przez niego praca nie była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach wymienioną w załączniku 1 oraz 2 ustawy o emeryturach pomostowych. Ubezpieczony nie wykazał również, że taką pracę wykonywał. Według Sądu Okręgowego, samo twierdzenie ubezpieczonego, które nie jest poparte żadnymi innymi dowodami, np. odpowiednią dokumentacją, czy zeznaniami świadków, nie może być traktowane jako dowód w sprawie. Tym samym, ubezpieczony nie wykazał, aby wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 u.e.p.

W związku z tym, skoro ubezpieczony nie spełnił wszystkich przesłanek wyrażonych w art. 4 u.e.p., to - zdaniem Sądu Okręgowego - nie przysługuje mu prawo do emerytury pomostowej w oparciu o ten przepis.

Ponadto Sąd ten, przywołując treść art. 49 u.e.p., podniósł za Sądem Najwyższym,

iż warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle art. 4 i 49 ustawy o emeryturach pomostowych, jest legitymowanie się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze (w rozumieniu tej ustawy

lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy o emeryturach pomostowych, a więc po 1 stycznia 2009r. Natomiast osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy „szczególnej” według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować,

jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu obowiązujących przepisów, czyli na podstawie art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012r., w sprawie II UK 164/11).

Według Sądu Okręgowego, ubezpieczony na dzień wejście w życie ustawy

o emeryturach pomostowych, tj. na 1 stycznia 2009r., nie spełnił przesłanki wyrażonej w art. 49 pkt. 3 u.e.p., gdyż wprawdzie wykonywał pracę palacza kotłów przemysłowych na powierzchni i jest to praca wykonywana w warunkach szczególnych, lecz jedynie

w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ jest ona wymieniona pod poz. 1, działu XIV, wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, które jest stosowane do tej ustawy. Sąd ten jednak wyraźnie podkreślił, że ustawa

o emeryturach pomostowych zawiera inny katalog prac uznawanych za wykonywane w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (tak załączniki 1 i 2

do tej ustawy). Stanowisko palacza kotłów przemysłowych na powierzchni nie znajduje

się w tych wykazach, zatem praca ta nie jest pracą wykonywaną w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych. Jednocześnie ubezpieczony przyznał, że wykonywana przez niego praca

w spornym okresie nie polegała na pracy bezpośrednio przy sterowaniu blokami energetycznymi wytwarzającymi energię elektryczną lub ciepłą, a więc nie była to praca wymieniona pod poz. 16 załącznika nr 2 (wykaz prac o szczególnych charakterze) ustawy o emeryturach pomostowych. W związku z tym, skoro ubezpieczony na dzień wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych nie legitymował się co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej u.e.p., to nie posiada on prawa do emerytury pomostowej, w oparciu o art. 49 u.e.p.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołania.

Ponadto, Sąd ten w oparciu o art. 102 k.p.c., powołując się na skomplikowany charakter niniejszej sprawy oraz sytuację majątkową wnioskodawcy, odstąpił od obciążania ubezpieczonego kosztami procesu.

W apelacji od zaprezentowanego rozstrzygnięcia ubezpieczony zarzucił Sądowi pierwszej instancji błąd w ustaleniach faktycznych, twierdząc, że w okresie od 4 czerwca 1974r. do 30 listopada 2009r. wykonywał pracę bezpośrednio przy sterowaniu blokami energetycznymi wytwarzającymi energię ciepłą (por. 16 wykazu stanowiącego załącznik nr 2 do u.e.p.).

W oparciu o przedstawiony zarzut, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania.

Organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Przyjmując ustalenia poczynione przez Sąd pierwszej instancji, jako własne i uzupełniając je przy wykorzystaniu dowodów z zeznań świadków H. S. i J. Ś., stwierdził, iż w okresie objętym sporem ubezpieczony nie wykonywał prac bezpośrednio przy sterowaniu blokami energetycznymi wytwarzającymi energię elektryczną lub ciepłą i uznał apelację za bezzasadną.

Emerytury pomostowe zostały wprowadzone do systemu ubezpieczeń społecznych ustawą z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2009r. Emerytury pomostowe, choć są świadczeniami emerytalnymi, różnią się od emerytur wypłacanych na podstawie ustawy emerytalnej osobom, które osiągnęły powszechny wiek emerytalny. Wśród najważniejszych odrębności należy wymienić: obniżony o co najmniej 5 lat wiek emerytalny w porównaniu do zwykłego wieku emerytalnego, dodatkowy wymóg stażu co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (art. 4 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych); definicje tych prac zawarte są w art. 3 ust. 1-3 tej ustawy, a konkretne ich rodzaje (odpowiednio) - w załączniku nr 1 i 2 do ustawy; okresowość - emerytury pomostowe są wypłacane tylko w okresie przejściowym, do osiągnięcia przez uprawnionego powszechnego wieku emerytalnego (65 lat dla mężczyzn), kiedy to nabywa on prawo do zwykłej emerytury; wygasający charakter - warunkiem uzyskania emerytury pomostowej jest wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przed 1 stycznia 1999r.

Zgodnie z art. 4 u.e.p., prawo do tego świadczenia przysługuje pracownikowi, który spełnił łącznie następujące warunki: 1. urodził się po 31 grudnia 1948r.; 2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący, co najmniej 15 lat; 3. osiągnął wiek wynoszący, co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn; 4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn; 5. przed

1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
6. po 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych;
7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Jednocześnie ustawa o emeryturach pomostowych dopuszcza odstępstwa od przesłanki wymienionej w jej art. 4 pkt 6. Zgodnie bowiem z art. 49 u.e.p., prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 (w tym warunek osiągnięcia wieku 60 lat w odniesieniu do mężczyzn - art. 4 pkt 3 i art. 5-12, a w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Podkreślenia przy tym wymaga, iż prace w szczególnych warunkach zostały określone poprzez definicję zawartą w art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych.

Wyliczenie rodzajów prac związanych z czynnikami ryzyka występującymi w szczególnych warunkach pracy zawarte jest w art. 3 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych oraz wykaz takich prac zawarty jest w załączniku nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych. Natomiast prace o szczególnym charakterze zostały zdefiniowane w art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych. i wyliczone w załączniku nr 2 do tej ustawy. Zgodnie z art. 3 ust. 1 u.e.p., warunkiem zaliczenia określonego rodzaju pracy do kategorii prac w szczególnych warunkach jest wykonywanie jej w szczególnych warunkach środowiska pracy determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, występowanie czynników ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, stawianie przed pracownikami wymagań przekraczających poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej. Dopełnieniem definicji zawartej w art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych jest wyliczenie rodzajów prac wykonywanych w szczególnych warunkach determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, z którymi związane są wspomniane czynniki ryzyka. Do pierwszej kategorii należą prace wykonywane po ziemi, na wodzie, pod wodą i w powietrzu.

Do drugiej kategorii - prace wykonywane w warunkach gorącego i zimnego mikroklimatu, bardzo ciężkie prace fizyczne, prace w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego i ciężkie prace fizyczne związane z bardzo dużym obciążeniem statycznym wynikającym

z konieczności pracy w wymuszonej, niezmiennej pozycji ciała. Na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych, warunkiem zaliczenia określonego rodzaju pracy

do kategorii prac o szczególnym charakterze - czego domaga się apelujący - jest szczególna odpowiedzialność i szczególna sprawność psychofizyczna wymagana przy jej wykonywaniu, zmniejszenie się możliwości należytego wykonywania pracy w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu i życiu innych osób na skutek pogorszenia

się sprawności psychofizycznej związanej z procesem starzenia się. Definicje prac w szczególnych warunkach oraz o szczególnym charakterze opisują kryteria, w oparciu o które zostały ustanowione wykazy takich prac zawarte w załącznikach nr 1 i 2 do ustawy o emeryturach pomostowych. Wykazy te mają zamknięty charakter i o nabyciu prawa do emerytury pomostowej decyduje umieszczenie danego rodzaju pracy w wykazach prac w szczególnych warunkach lub prac o szczególnym charakterze.

Wskazać również trzeba, iż w ustawie o emeryturach pomostowych ograniczono zakres prac w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w porównaniu do zakresu prac w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze z rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Nie wszystkie prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszej emerytury na podstawie art. 32 i 184 ustawy emerytalnej, uprawniają obecnie do emerytury pomostowej. Znaczenie mają tylko prace wymienione w załączniku do ustawy o emeryturach pomostowych.

Zasadnicze ograniczenie dotychczasowego zakresu prac w szczególnych warunkach w ustawie o emeryturach pomostowych wynika z pominięcia pracy niezautomatyzowanej palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego.

Tymczasem ze spójnych i jednoznacznych zeznań świadków H. S.

i J. Ś. wynika, że w okresie od 1994r. do 30 listopada 2009r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w P.. Wymieniona Spółka zajmowała się obsługą kopalń

po restrukturyzacji i w ramach tej działalności przejęła dwie kotłownie kopalniane (KWK (...) i KWK (...)) oraz trzy kotłownie zewnętrzne zlokalizowane na terenie P.. Kotłownie kopalniane pracowały w systemie całorocznym, podgrzewając również wodę użytkową. Kotłownie zewnętrzne były mniejsze, przeznaczone były do zasilania centralnego ogrzewania i pracowały jedynie sezonowo. W kotłowniach kopalnianych na jednej zmianie pracowało dwóch lub trzech palaczy oraz kilku pomocników. Natomiast w kotłowniach zewnętrznych pracował na zmianie jeden palacz z pomocnikiem. Spółka zatrudniała ok. 80 palaczy. Do ich obowiązków należało nawęglanie, czyli napełnianie zasobników, dozowanie węgla na palenisko i nadzorowanie pracy kotła. W okresie letnim, gdy kotły nie pracowały, wszyscy palacze zajmowali się remontami kotłów, jako ślusarze. Spółka nie zatrudniała w tym celu firm zewnętrznych. Ubezpieczony - jak sam wyjaśnił na rozprawie apelacyjnej - pracował w kotłowni KWK (...) i po przejęciu kotłowni kopalnianej, przeszedł do pracy w wymienionej Spółce. W spornym okresie pracował jako palacz również w trzech kotłowniach zewnętrznych.

W tym zakresie należy stwierdzić, że zgodnie z art. 41 ust. 4 pkt 2 u.e.p., płatnik składek jest obowiązany prowadzić m.in. ewidencję pracowników wykonujących prace

w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których jest przewidziany obowiązek opłacania składek na Fundusz Emerytur Pomostowych. W przypadku nieumieszczenia w ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których jest przewidziany obowiązek opłacania składek na FEP, pracownikowi przysługuje skarga do Państwowej Inspekcji Pracy.

Przechodząc do merytorycznej oceny apelacji, należy zauważyć, że rozstrzygnięcie sprawy zależało od wykładni przepisów art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych definiującego prace o szczególnym charakterze oraz przepisów załącznika nr 2 do tej ustawy, określającego wykaz prac o szczególnym charakterze. Należy przy tym zgodzić się

z twierdzeniem skarżącego, iż rozważenia wymagały prace, o jakich mowa w punkcie 16 załącznika nr 2 do tej ustawy.

Stosownie do treści art. 3 ust. 3 u.e.p., prace o szczególnym charakterze, to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego, na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy. W jego punkcie 16 wskazano na prace bezpośrednio przy sterowaniu blokami energetycznymi wytwarzającymi energię elektryczną lub ciepłą.

Dokonując wykładni tych przepisów, podnieść należy, iż w u.e.p. oraz w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 755)

nie zamieszczono definicji pojęcia „blok energetyczny”. Natomiast w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 15 stycznia 2007r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemów ciepłowniczych (Dz. U. nr 16, poz. 92), wydanego na podstawie art. 9 ust. 7 i 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne, przyjęto w § 2 pkt 6 definicję „źródła ciepła” na oznaczenie połączonych ze sobą urządzeń lub instalacji służących do wytwarzania ciepła. Słownik języka polskiego definiuje zwrot „blok energetyczny”,

jako zespół urządzeń elektrowni cieplnej służących do przetwarzania energii (www.spj.pwn.pl). Podkreślenia wymaga, że w taki również sposób zwrot ten był rozumiany przez (posiadającego doświadczenie pracy w elektrowni) ubezpieczonego w postępowaniu przed Sądem Okręgowym. Zatem, w okresie od 6 marca 1978r. do 31 października 1994r.

i następnie od 1 listopada 1994r. do 30 listopada 2009r. ubezpieczony wykonywał prace w szczególnych warunkach - opisane w pkt 1, działu XIV wykazu A stanowiącego załącznik do cyt. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. - prace nieautomatyzowane palacza kotłów wodnych typu przemysłowego. Warto przy tym zwrócić uwagę, że prace te (opisujące wprost rodzaj zatrudnienia wykonywanego przez ubezpieczonego) zakwalifikowane zostały do działu XIV oznaczonego jako „prace różne”, zaś w dziale II oznaczonym jako „w energetyce” tegoż rozporządzenia określono -co musi być oczywiste - różniące się od pracy palaczy, „prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i cieplnej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i cieplnych”.

Przyjąć zatem należy, iż praca palacza kotłów wodnych typu przemysłowego nie jest - jak chce tego apelujący - pracą wymagającą szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, której możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się, określoną jako praca bezpośrednio przy sterowaniu blokami energetycznymi wytwarzającymi energię elektryczną lub ciepłą.

Dodać również trzeba, że koniecznym warunkiem dla uznania pracy wykonywanej na opisanym wyżej stanowisku za pracę o szczególnym charakterze, jest stałe wykonywanie obowiązków mieszczących się w definicji wskazanej w pkt 16 załącznika nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych. Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 5 tej ustawy, za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Natomiast - jak wynika z zeznań świadka J. Ś. (inspektora d/s bhp w spółce (...)) - poza okresem grzewczym, palacze pracowali przy remontach kotłów, jako ślusarze.

Konkludując, Sąd drugiej instancji uznał, że apelacja jest bezzasadna i na mocy art. 385 k.p.c. orzekł o jej oddaleniu.

/-/SSA J.Pietrzak /-/SSA M.Procek /-/SSA T.Szweda
Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR